

Høringsuttalelse

Det vises til utsendt notat i forbindelse med fremtidig skole- og tilbudsstruktur - tilleggsalternativer for videregående opplæring i Innlandet FK, utsendt fra fylkeskommunedirektøren til hovedutvalg for utdanning, Fylkesutvalget 30.05 2024.

Høringsuttalelsen fra undertegnede er begrenset til å kommentere forslag om mulig flytting av tilbud fra Lena-Valle vgs. til Dokka vgs. – konkret å flytte en parallell med idrettsfag fra skolested Lena til Dokka.

Lena juni 2024

Torfinn Overn

1) Identitet og historisk kobling til utvikling av utdanningsprogrammet med idrettsfag

- a. Oppstart på Lena vgs. skoleåret 1975/76 med toårig grunnskurs.
- b. Første skole i Norge sammen med Holstbakken vgs. i Alta i perioden 1980-1983 knyttet til forsøk med 3. påbygningsår, i samarbeid med RVO (Rådet for videregående opplæring), og som resulterte i nasjonale læreplaner og med godkjent studiekompetanse for et treårig løp fra 1984. Skolen var engasjert i prosjektledelsen knyttet til forsøksordningen og læreplanverket for påbygningskurset.
- c. Sterkt engasjement fra skolen lokalt, regionalt og nasjonalt i arbeidet med å utvikle idrettsfag som utdanningsprogram i 80 - og 90 åra, og frem til Kunnskapsløftet 2006 (LK06). Skolen var engasjert av UDIR (Utdanningsdirektoratet) i utarbeidelsen av de nye læreplanene i LK06 (8 læreplaner totalt), og for utvikling av det nasjonale nettverket for skoler med idrettsfag i Norge (ca. 100 skoler i denne perioden – UVI = Utvalget for idrettsfag)
- d. Vedvarende stort engasjement fra skolen/idrettsseksjonen frem til dags dato i faglige nettverk nasjonalt og regionalt knyttet til læreplanarbeid, vurderingskriterier, sensorsamarbeid og utvikling av læremidler.
- e. Skolen og idrettsavdelingen deltok aktivt i det regionale Toppidrettsprosjektet i Gjøvikregionen i perioden 2004-2010. Skolen var representert i prosjektledelsen, flere ansatte fra skolen deltok på de ulike tiltakene som ble iverksatt (storsamlinger, fagforum, trener- og lederutviklingsprogram), og ikke minst hadde skolen flere talentfulle idrettsungdommer som også deltok.

2) Idrettsfag på skolen etter innføring av Kunnskapsløftet

- a. Skolen har gjennom sitt brede engasjement innenfor idrettsfag gjennom alle disse årene utviklet en robust og bærekraftig identitet, og som i mange år har vært betraktet som skolens flaggskip. Siden høsten 2005 har skolen hatt to paralleller med idrettsfag, og som tilsvarer 160-180 elever hvert skoleår.
- b. Elevgrunnlaget med to paralleller har gitt skolen et attraktivt omdømme, blant annet med mange flotte elevambassadører som har fått meget god tilrettelegging av sin skolegang vs. trening og deltakelse i sin egen spesialidrett. Elevgrunnlaget har også sikret en sammensatt og robust kompetanse blant de ansatte, og skolens idrettsavdeling har i alle år vært begünstiget med spennende rekruttering av nye og ressurssterke medarbeidere - takket være elevgrunnlaget og bredden i det idrettsfaglige tilbudet ved skolen.
- c. Idrettsavdelingen har de siste 10-15 årene bestått av 12-15 medarbeidere, alle med tilknytning til ulike idrettsspesifikke fagområder (les treningslære, treningsledelse, idrett og samfunn, aktivitetslære, toppidrett og breddeidrett), og i tillegg de respektive spesialidrettene som skolen tilbyr. Ved siden av langrenn, (utholdenhetsidretter), håndball og fotball tilbys også dans og ridning, dette brede spekteret av spesialidretter har vært mulig pga. et stabilt elevgrunnlag (les to paralleller). Summen av bredde- og dybdekompetanse hos de ansatte ved idrettsavdelingen utgjør en avgjørende forskjell med tanke på attraktivitet og omdømme i omgivelsene (les foresatte og elever), og som direkte og indirekte påvirker søkning og rekruttering til idrettslinja.

- d. Gjennom årene har det blitt utviklet et nært samarbeid med den frivillige idretten i kommunen og i regionen. I kjølvannet av nevnte tilrettelegging for de ulike spesialidrettene, er det inngått samarbeidsavtaler med lokale klubber innenfor fotball, håndball, langrenn og skiskyting (les Raufoss fotball, Toten HK, Østre Toten skilag), med tanke på gunstig tilrettelegging for enkeltutøvere i de respektive idrettene.

3) Utvikling av skolens anlegg og fasiliteter som konsekvens av attraktivitet og bredt elevgrunnlag

- a. I lys av generell elevtallsutvikling og et bredt engasjementet med stor aktivitet på idrettslinja, ble behovet for et større og bedre idrettsanlegg meldt allerede på 80-tallet, og som gjennom årene utløste flere store samarbeidsprosjekter mellom fylket og kommunen. Konkret førte det til ny idrettshall i 1992 (hall A/Totenhallene) og ny kunstgressbane med fjernvarmeanlegg i 2008. Dette er fasiliteter som fylkeskommunen i alle år har leid av et driftsselskap (tidligere Totenhallene AS, etter hvert ØTIP og nå Østre Toten kommune). Sist inngåtte leieavtale mellom Innlandet FK og Østre Toten kommune for leie av hele idrettsanlegget ble inngått i august 2023.
- b. Andre samarbeidsprosjekter som ble realisert i perioden 2000-2010, og som må sees i sammenheng med totalaktiviteten på skolen var nytt bibliotek med studiesenter, og fjernvarmeanlegget på Valletunet som leverer varme til rådhuset, Lena-Valle vgs. og Totenhallene, inkludert kunstgressbanen. Bruk av disse fasilitetene har gjennom årene vært regulert av egne leieavtaler/driftsavtaler mellom kommunen og fylkeskommunen.
- c. Etter sammenslåingen mellom Lena og Valle i 2015, har avdeling Valle vært gjennom en omfattende rehabilitering og fornyelse (totalt 330 millioner kroner), derav to nye internater. Skolen har gjennom årene hatt ca. 110 elever som hvert år har bodd på internat eller leid hybel privat. Intensjonen med den økte internatkapasiteten var blant annet at elever som ikke tok naturbruk kunne nyte godt av skolens tilbud med internater og egne kantiner; kort sagt tilrettelegging for enkelteleven i et 24 timers perspektiv. Flere av skolens idrettslinjeelever har således benyttet seg av denne tilretteleggingen de senere årene.

4) Elevgrunnlag – hvor kommer elevene som går på idrettslinja fra?

- a. Historisk har elevgrunnlaget på idrettslinja i all hovedsak vært fra Østre og Vestre Toten, og Gjøvik. Søndre Land har gjennom årene bidratt årlig med 2-3 elever, mens Nordre Land/Dokka helt sporadisk har hatt elever som har tatt idrettsfag på Lena, se tabellen under.

Årskull vg1	Ca antall elever	Hvor kommer de fra
10 – 11	63	Østre, Vestre, Gjøvik
11 – 12	63	Østre, Vestre, Gjøvik
12 – 13	62	Østre, Vestre, Gjøvik, Søndre Land
13 – 14	59	Østre, Vestre, Gjøvik
14 – 15	52	Østre, Vestre, Gjøvik, Søndre Land
15 – 16	60	Østre, Vestre, Gjøvik, Søndre Land
16 – 17	64	Østre, Vestre, Gjøvik, Søndre Land
17 – 18	42	Østre, Vestre, Gjøvik, Søndre Land
18 – 19	50	Østre, Vestre, Gjøvik, Søndre Land
19 – 20	58	Østre, Vestre, Gjøvik, Søndre Land
20 – 21	44	Østre, Vestre, Gjøvik, Søndre Land
21 – 22	56	Østre, Vestre, Gjøvik, Søndre Land, 1 fra Dokka
22 – 23	59	Østre, Vestre, Gjøvik, Søndre Land
23 – 24	46	Østre, Vestre, Gjøvik, Søndre Land, 1 fra Dokka
24 – 25	76 søkere	Østre, Vestre, Gjøvik, 4 fra Nordre Land

5) Mulig konsekvenser for flytting av en parallell med idrettsfag fra Lena til Dokka

- a. Punktene foran har til hensikt å vise hvor lang tid det har tatt for å bygge opp et tilbud som er bærekraftig og attraktivt over tid. I flere tiår har det vært en omforent enighet i tidligere Oppland at fem skoler med idrettsfag rent geografisk har dekket dette skoletilbudet på en god måte (les Nord-Gudbrandsdal vgs., Gausdal vgs., Valdres vgs., Hadeland vgs. og Lena-Valle vgs.). Dokka har aldri vært noe alternativ for etablering av idrettsfag, verken fra tidligere fylkesadministrasjonen eller fylkespolitikerne!
- b. Saksdokumentet problematiserer flytting av skoletilbud, og peker på at ungdommene ofte prioriterer skole fremfor utdanningstilbud. Med utgangspunkt i tabellen foran drister jeg meg til å hevde at dette kun vil føre til at mange ungdommer som i utgangspunktet ønsker å ta idrettsfag vil velge et annet utdanningsprogram, da de ønsker å gå på enten Lena-Valle vgs. eller Gjøvik vgs. som er de reelle alternativene med studieforberedende utdanningsprogram. Noen elever vil søke mot de private tilbudene på Wang og NTG, og således utarme det offentlige idrettsfagstilbudet. Et siste perspektiv er at de elevene som ønsker å ta idrettsfag på Dokka, vil forsterke en intern konkurranse på Dokka mellom idrettsfag og studiespesialisering (og som ikke har rekrutteringsgrunnlag for begge tilbudene).
- c. Fagmiljøet på skolens idrettsavdeling som er beskrevet under pkt. 2) skal rent teoretisk splittes, og der noen skal overføres til Dokka. Hvem skal gjøre vurderinger av de personmessige konsekvensene i dette tilfellet, da noen skal overføres til en skole der det pr. dato kun er tilsatt lærere for å håndtere det obligatoriske kroppsøvfingsfaget? Her vil det være en åpenbar fare for splitting av et robust og godt etablert fagmiljø på Lena, der en samtidig risikerer å forvitte den historiske og nåværende identiteten innenfor skolens mest populære utdanningsprogram.